

روحانیت و تولید ملی

پدیدآورده (ها) : مهدی پور، محمود

فقه و اصول :: مبلغان :: رجب 1433 - شماره 153

از 4 تا 13

آدرس ثابت : <http://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/899946>

دانلود شده توسط : mostafa alavi

تاریخ دانلود : 19/10/1396

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه [قوانین و مقررات](#) استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

پایگاه مجلات تخصصی نور

www.noormags.ir

روحانیت و تولید ملی

محمود مهدی پور

مقدمه

نام‌گذاری سال ۱۳۹۱ ش، از سوی رهبر انقلاب علیه‌السلام، به نام سال «تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ایرانی»، وظیفه‌ای بزرگ بر دوش تمام زمامداران فکر و فرهنگ جامعه نهاد.

از نگاه تیزبین و اندیشه الهی پیشوای بیدار امت، «تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ایرانی»، امروز مهم‌ترین وظیفه اجتماعی است. وظیفه‌ای که بر دوش هر مسلمان متعهد و آگاه قرار دارد.

انجام این وظیفه بزرگ از سوی دولت و ملت بدون تفکر کافی درباره مسائل تولید، امکان‌پذیر نیست. این قلم، وظیفه خویش می‌داند، توجه مخاطبان عزیز و همه ملت بزرگ را به ابعاد گسترده این فراخوان رهبری، جلب کند و نقش روحانیت را در این زمینه یادآور شود.

پرسشها درباره تولید ملی

جهاد اقتصادی، داروی بیماریهای اقتصادی و اجتماعی امروز کشور است. تولید ملی، گامی بلند در این جهاد مقدس محسوب می‌شود و ضامن کسب حلال افراد و عزت جامعه اسلامی است. در زمینه تولید ملی صدها پرسش وجود دارد که جستجوی پاسخ آن عقل را بیدار می‌کند و زمینه دستیابی به تولید بهتر و بیش‌تر

را فراهم می‌آورد.

۱. تولید چیست و تولید ملی کدام است؟
۲. اولویتهای تولید ملی چیست؟
۳. رابطه تولید ملی و استقلال کشور چیست؟
۴. رابطه تولید ملی با گرانی و تورم چیست؟
۵. تولید ملی در صادرات چه نقشی دارد؟
۶. رابطه تولید ملی و واردات چگونه است؟
۷. اقشار اجتماعی در مسأله تولید چه نقشی دارند؟
۸. وظیفه روحانیت در تولید ملی چیست؟
۹. وظیفه مجلس شورای اسلامی در مسأله تولید ملی کدام است؟
۱۰. قوه قضائیه در تولید ملی چه مسئولیتی دارد؟
۱۱. وظیفه دولت و کارگزاران آن در تولید ملی چیست؟
۱۲. رسانه‌ها در تولید ملی چه رسالتی بر دوش دارند؟ و چه نقشی ایفا می‌کنند؟
۱۳. وظیفه دانشگاه‌ها در تولید ملی چیست؟
۱۴. وظیفه بازار و اصناف در تولید ملی چیست؟
۱۵. تولید فریضه‌ای عقلی است یا نقلی و یا فطری؟
۱۶. عوامل تولید چیست و نقش هر کدام چه میزان است؟
۱۷. مدیریت در افزایش و کاهش تولید چه نقشی دارد؟
۱۸. سیره انبیاء و اولیای الهی در تولید و توزیع و مصرف کالاها چیست؟
۱۹. قرآن در حوزه تولید چه رهنمودهایی دارد؟
۲۰. احادیث اهل بیت علیهم‌السلام درباره تولید، چه میزان است و چه می‌گوید؟
۲۱. سخت‌افزارهای تولید و نرم‌افزارهای آن چیست و کمبودها، در کدام بخش است؟

۲۲. نقش کشاورزی در تولید چیست؟
۲۳. صنعت در تولید چه نقشی دارد؟
۲۴. وظایف بخش دامپروری و شیلات در تولید چیست؟
۲۵. بخش حمل و نقل در تولید چه نقشی دارد؟
۲۶. رابطه تولید و مصرف چیست؟
۲۷. نقش توزیع درست در افزایش تولید چیست؟
۲۸. نقش آموزش فنی - حرفه‌ای در تولید چیست؟
۲۹. رابطه تولید ملی و تبلیغ کالاهای خارجی چیست؟
۳۰. چگونه از تولیدگران حمایت کنیم؟
۳۱. موانع روحی - روانی فعالیتهای تولیدی چیست؟
۳۲. موانع فرهنگی تولید کدام است؟
۳۳. موانع اقتصادی، اجتماعی تولید چیست؟
۳۴. موانع نرم‌افزاری و سخت‌افزاری تولید کدام است؟
۳۵. چه مشاغلی ضد تولید ملی است؟
۳۶. رابطه مشاغل گوناگون با تولید چیست؟
۳۷. رابطه تولید و اخلاق چیست؟
۳۸. رابطه تولید و توحید و توکل چیست؟
۳۹. تولید با عدالت اجتماعی چه نسبتی دارد؟
۴۰. نقش بهداشت و درمان در تولید ملی چیست؟
۴۱. نیروهای نظامی و انتظامی چه نقشی در تولید ملی دارند؟
۴۲. پیش‌نیازهای تولید ملی چیست؟
۴۳. کمبودها در زمینه گردآوری و حفاظت از تولیدات کشاورزی و دامی و صنایع تبدیلی چیست؟
۴۴. تولیدات شیطانی [مواد مخدر، مشروبات الکلی، ابزارهای فساد و

سرگرمی]، خارجی است یا داخلی و وظیفه ملت و دولت در برابر آن چیست؟

۴۵. آیا تولیدگران راستین از عزت و قدرشناسی برخوردارند؟

۴۶. مراحل تولید در محصولات کشاورزی چیست؟

۴۷. مراحل تولید در محصولات و فرآورده‌های دامی چیست؟

۴۸. تولید در صنایع گوناگون چه مراحل دارد؟

۴۹. تولید با کار فکری و کار یدی و کار فردی و گروهی چه نسبتی دارد؟

۵۰. رابطه تولید و فن‌آوری و تکنولوژی چیست؟

۵۱. راهکارهای تولید بیش‌تر و بهتر چیست؟

۵۲. روند تولید در عصر انقلاب اسلامی و نقاط قوت و ضعف آن چیست؟

۵۳. دیدگاه فقه اسلامی درباره انواع تولید چیست؟

۵۴. تولید کدام کالاها ضروری، کدام مفید، کدام بی‌فایده و تولید چه کالاهایی جرم و جنایت است؟

۵۵. نقش انحصارات تولیدی - توزیعی در تولید ملی چیست؟

تولید ملی، بایدها و نبایدها

امروز تولید ملی راهکار درمان فقر عمومی، مفساد اجتماعی و راهکار پاسداری از آسایش و آرامش فرد و جامعه و ضامن استقلال و اقتدار نظام اسلامی است. تولید ملی از جهت زیربنای فکری - فرهنگی به اندیشه و اخلاق و فقه و نظام حقوقی حاکم بر جامعه بستگی دارد. به عبارت ساده‌تر تولید ملی دو رکن مهم دارد، رکن سخت‌افزاری و رکن نرم‌افزاری. رکن سخت‌افزاری از مقوله ماده و اقتصاد است و رکن نرم‌افزاری از مقوله اندیشه و فرهنگ و اخلاق و قانون. منابع طبیعی و تجهیزات تولید، فیزیکی و اقتصادی است، ولی بعد انسانی آن اندیشه و اخلاق و عادات و انگیزه‌های فرهنگی است و روحانیت و رسانه‌ها و نهادهای فرهنگی نقش اصلی را در بخش نرم‌افزارهای تولید بر عهده دارند.

در دنیای اقتصاد، هم‌خوانی و همکاری سخت‌افزارها و نرم‌افزارها ضروری است. تولید انگیزه کار، فرهنگ خودکفایی و همکاری و امید و قوانین عادلانه و رفتار عادلانه و اخلاقی، در بخش نرم‌افزاری جای دارد. امروز نرم‌افزارهای تولید کشور به شدت ناهماهنگ و ویروسی و ناقص است.

۱. کارگری؛
۲. تنبلی؛
۳. کم کاری؛
۴. بی‌نظمی در مدیریت فعالیتهای اقتصادی؛
۵. فعالیتهای تکراری؛
۶. اقدامات ناشیانه؛
۷. یأس و نومیدی؛
۸. شانس گرایی؛
۹. ارتشا و احتکار؛
۱۰. انحصارات تولید و توزیعی؛
۱۱. رباخواری و سرقتهای نامرئی؛

مركز تحقيق و پژوهش في علوم اسلامي

و اختلاس و قمار و سلطه بی‌مرز بانکها و بیمه‌ها بر اموال عمومی و خصوصی، نشان ضعف، ناهمخوانی و ویروسی بودن نرم‌افزارها و از آفات بزرگ اقتصاد کشور و فعالیتهای تولیدی است.

علت بیکاری عمومی

اگر راز و رمز بیکاری میلیونها نفر از جوانان و نیروی آماده به کار در یک نظرخواهی دقیق جمع بندی گردد، جملاتی مثل پاسخهای زیر به چشم می‌خورد:

۱. این شغلها را دوست ندارم؛
۲. این کارها در شأن من نیست؛
۳. نمی‌دانم از کجا آغاز کنم؛

۴. تخصص این کارها را ندارم؛
۵. این کارها خسته کننده است؛
۶. حقوق این کارها کم است؛
۷. من کار اداری می خواهم؛
۸. برای من شغل آبرومند وجود ندارد؛
۹. این کار، شغل کثیف است؛
۱۰. سرمایه ام کجا بود؛
۱۱. صاحب کار مثل طلبکار برخورد می کند؛
۱۲. همین روزها سرکار می روم.

این پاسخها نشان می دهد که بخش مهمی از مشکل تولید، مشکل فرهنگی است، مشکل «مدیریتی» و «نرم افزاری»، «آموزشی و رسانه ای» است.

مشاغل پیامبران الهی

سفیران الهی که برترین انسانهای عصر خویش بودند، از کار یدی و مشاغل تولیدی خجالت نمی کشیدند و بخشی از عمر خویش را در کنار کار بزرگ تعلیم و تربیت جامعه، به فعالیتهای اقتصادی و تولیدی بدین شرح پرداخته اند:

۱. حضرت آدم علیه السلام، کشاورزی؛
۲. حضرت ادريس علیه السلام، خیاطی؛
۳. حضرت نوح علیه السلام، نجاری؛
۴. حضرت ابراهیم علیه السلام، کشاورزی و دامداری؛
۵. حضرت یعقوب علیه السلام، دامداری؛
۶. حضرت ایوب علیه السلام، دامداری و زراعت؛
۷. حضرت شعيب علیه السلام، شبانی و کارگری؛
۸. حضرت داود علیه السلام، زره سازی و آهنگری؛
۹. حضرت هود علیه السلام، تجارت؛

۱۰. حضرت صالح علیه السلام، تجارت؛

۱۱. حضرت لوط علیه السلام، زراعت؛

۱۲. حضرت سلیمان علیه السلام، حصیربافی و حکومت؛

۱۳. حضرت عیسی علیه السلام، نجاری؛

۱۴. حضرت محمد صلی الله علیه و آله، تجارت و شبانی.

در سیره نبوی، فعالیت‌های باغداری، بنایی و راه سازی هم نقل شده است. چوپانی هنوز هم در تلقی عمومی از مشاغل پست محسوب می‌شود، ولی هیچ تردیدی وجود ندارد که بسیاری از پیامبران علیهم السلام؛ بلکه عموم آنان مدتی به این کار، اشتغال داشته‌اند.

در برخی احادیث آمده است که خداوند هیچ پیامبری را برنیانگیخت مگر آن که مدتی او را به شبانی گمارد، تا شیوه نگهبانی و اداره مردم را به او بیاموزد.^۱

انتظار از عالمان دین

پیامبران الهی علیهم السلام از علم و الهام الهی برخوردار بودند و می‌توانستند بخشی از وقت خویش را به کار تولید بپردازند. امروز کسی از روحانیت انتظار اقدام مستقیم به کشاورزی، صنعت و دامداری و مشاغل تولیدی و خدماتی و تجارت و کار اقتصادی ندارد. انتظاری که از پیشوایان دین و مبلغان گرامی در زمینه تولید ملی وجود دارد، بدین شرح است:

۱. پشتیبانی تبلیغی از تولیدات داخلی و تولیدگران در بخش‌های کشاورزی، دامداری، صنایع تولیدی و تبدیلی؛
۲. مصرف کالاهای داخلی و تشویق جامعه به مصرف کالای داخلی؛
۳. هدایت تولیدگران در اتقان و افزایش کم و کیف فرآورده‌های گوناگون؛
۴. شناخت موانع روانی، فرهنگی، اداری و اقتصادی تولید و تلاش برای برطرف کردن آن؛

۱. بحار الانوار، علامه مجلسی، ج ۱۱، ص ۶۴.

۵. تکریم تولیدگران و هدایت مردم و دولت در زمینه حرمت گذاری به آنان؛
۶. مبارزه تبلیغی با اسراف و تبذیر توسط بخش خصوصی و دولتی؛
۷. مقابله با اخلال‌گران اقتصادی در بخشهای تولید و توزیع و صادرات و واردات؛
۸. مبارزه با هر گونه رباخواری و قماربازی به عنوان بزرگ‌ترین دشمنان پیشرفت و عدالت در کشور؛
۹. تأکید بر کارمحوری به جای مدرک محوری در نظام ارزشیابی آموزشی و اقتصادی کشور؛
۱۰. تلاش برای رفع تبعیض و احتکار و انحصار در حقوق اجتماعی؛
۱۱. نظارت جدی بر لوایح بودجه و درآمدها و هزینه‌های دولتی.

نقش انسانهای ارزشی در تولید ملی

روحانیت چه در میدان قانون گذاری، چه در حوزه قضاوت، چه در میدان مدیریتهای اجرایی، چه در نقش مشاور فرهنگی، چه در جایگاه امامت جمعه و جماعت و بر کرسی تدریس و تبلیغ و در صحنه رسانه و مطبوعات، باید منادی توحید و عدالت و اخلاق باشد و دولت و ملت را به سوی عقلانیت و ایمان و عدالت دعوت کند و پرچم کار و دانش را در اهتزاز نگه دارد.

اقتشار اجتماعی در مسأله تولید و مصرف دو گروه‌اند:

۱. برخی تولیدشان اندک و مصارفشان فراوان است؛
۲. برخی تولیدشان فراوان و مصارفشان اندک است.

ویژگی مؤمنان و انسانهای ارزشی این است که برای جامعه هزینه کم‌تر و خدمات بیش‌تری دارند و به تعبیر روایات اهل بیت علیهم‌السلام «خَفِيفَ الْمُؤْنَةِ كَثِيرَ الْمُعْوَنَةِ»^۱ هستند.

۱. همان، ج ۲۳، ص ۲۱۱.

وقتی یک مربی و مشاور خارجی در میدین ورزشی صدها برابر یک فعال بخش تولید و توزیع و دانش و جهاد و بهداشت و درمان حقوق می‌گیرد و هزاران برابر او تحلیل و تکریم می‌شود، دیگر انگیزه‌ای برای تولید و خدمت رسانی باقی نمی‌ماند و مشاغل کاذب بر صدر می‌نشینند و بازی و ورزش جاذبه اول نسل جوان می‌شود و بار تولید و توزیع بر دوش اقشار میان سال و بزرگسال، سنگینی می‌کند.

هزینه کردن بیت المال برای سرگرمیهای ورزشی و به فراموشی سپردن قهرمانان واقعی صحنه‌های تولید و کار و خدمت و اختراع و ابتکار و جهاد، از بزرگ‌ترین موانع تولید است.

راستی چرا شبکه کارآموزی وجود ندارد؟ چرا اخبار کار و تولید در صدر قرار نمی‌گیرد؟

چرا از تولید گران در رسانه‌ها، یک هزارم بازیگران و فوتبالیست‌ها نام برده نمی‌شود؟

چرا برای تعطیلی هزاران کارگاه تولیدی کشور، به اندازه تعطیلی یک مسابقه فوتبال ناراحت نمی‌شویم؟

چه باید کرد؟

راهکارهای حمایت از تولید ملی

برای حمایت از کار و سرمایه ایرانی و تولید ملی الزاماتی وجود دارد که سیاست‌گذاران و مدیران اجرایی و فرهنگی باید برای آن برنامه ریزی کنند.

۱. تبلیغ کالاهای خارجی ممنوع شود؛
۲. تحقیر کالاهای داخلی متوقف گردد؛
۳. از مشاغل کاذب تجلیل و تبلیغ نشود؛
۴. تبلیغات مصرف گرایی متوقف شود؛

واردات اسباب بازی و بازیهای رایانه‌ای و سیگار و چای خارجی و آدامس و

لوازم آرایش بیگانگان و تبلیغ سفرهای تفریحی و سمینارهای پرهزینه داخلی، جرم و قاچاق تلقی گردد؛

استخدام مشاور و مربی خارجی به هر بهانه ممنوع شود، و....

نتیجه

روحانیت همراه مبارزه با غارتگران و حرام خواران، با انتقاد از تخریب گران و عاملان رکود سرمایه‌های ملی، با تشویق به کاهش مصرف و قناعت و با تشویق مردم به تولید و اتقان محصولات داخلی، با گسترش اخلاق و مهرورزی و نشر دانش و امید و اعتماد و خودباوری، می‌تواند در تولید ملی و عزت و اقتدار امت اسلامی سهم گردد و وظیفه الهی و اجتماعی خویش را انجام دهد.

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی